

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

I. Indledning

1. Den foreslåede lov gør det muligt for Danmark at ratificere Maastricht-Traktaten om Den Europæiske Union, idet Edinburgh-Afgørelsen om visse problemer, som Danmark har rejst vedrørende Traktaten om Den Europæiske Union, samtidig godkendes.

Lovforslaget fremsættes samtidig med to yderligere lovforslag. Det andet lovforslag vedrører ændring af lov om Danmarks tiltrædelse af De Europæiske Fællesskaber. Dette lovforslag indeholder bestemmelser om overladelse af beføjelser fra danske myndigheder til EF's institutioner. Det tredje lovforslag vedrører afholdelse af folkeafstemning om nærværende lovforslag.

Det samlede kompleks om Danmarks tilslutning til Edinburgh-Afgørelsen og Maastricht-Traktaten består således af tre lovforslag. De tre lovforslag har været drøftet med 7 af Folketingets partier. Det er forventningen, at de tre lovforslag behandles parallelt, idet ikrafttrædelsen af lovforslaget om ratifikation og af lovforslaget om overladelse af beføjelser afhænger af resultatet af folkeafstemningen, der afholdes i henhold til det tredje lovforslag.

På baggrund af drøftelserne mellem de politiske partier i Folketinget må det ventes, at det andet lovforslag vil blive vedtaget i Folketinget med et meget betydeligt flertal.

Hvis et lovforslag, der er omfattet af grundlovens § 20, vedtages af 5/6 af Folketingets medlemmer, er det antaget, at der efter grundlovens ordning ikke er mulighed for at afholde en bindende folkeafstemning om det. Lovforslaget er endeligt vedtaget.

For at sikre, at dansk tilslutning til Maastricht-Traktaten ikke sker, uden at der har været afholdt en bindende folkeafstemning herom, har regeringen bl.a. på baggrund af drøftelserne i Folketinget ved Danmarks tiltrædelse til EF i 1972, jfr. Folketingstidende 1971-72, tillæg B, sp. 3054, valgt den fremgangsmåde at dele tiltrædelsesspørgsmålet op i tre samtidig fremsatte lovforslag.

Det foreliggende lovforslag indebærer, at Maastricht-Traktaten i overensstemmelse med reglerne i grundlovens § 19 kan ratificeres på Danmarks vegne, og at Edinburgh-Afgørelsen godkendes.

Det andet lovforslag angår ændring af lov om Danmarks tiltrædelse af De Europæiske Fællesskaber. Lovforslaget indebærer, at Maastricht-Traktaten og Edinburgh-Afgørelsen indføres i § 4 i tiltrædelsesloven. Efter denne lovs § 2 kan beføjelser, som efter grundloven tilkommer Rigets myndigheder, udøves af De Europæiske Fællesskabers institutioner i det omfang det er fastsat i de i lovens § 4 nævnte traktater m.v. Efter lovens § 3, stk. 1 sættes bestemmelserne i de i lovens § 4 nævnte traktater m.v. i kraft i Danmark i det omfang, de efter fællesskabsretten er umiddelbart anvendelige i Danmark.

Efter grundlovens § 42, stk. 6, kan et ratifikations-samtykke efter grundlovens § 19 undergives en bindende folkeafstemning, hvis samtykket gives ved lov, og hvis det ved særlig lov bestemmes, at en folkeafstemning skal finde sted. Formålet med det tredje lovforslag er derfor at skabe det retlige grundlag for, at der kan afholdes en bindende folkeafstemning om ratifikationslovforslaget.

2. I lyset af resultatet af folkeafstemningen i Danmark den 2. juni 1992 indkaldte det portugisiske EF-formandskab til et ekstraordinært udenrigsminister-møde den 4. juni 1992 i Oslo. Drøftelsen af situationen efter den danske folkeafstemning resulterede i vedtagelse af den såkaldte Oslo-erklæring. I denne erklæring tilkendegives det, at ratifikationsprocessen fortsætter som planlagt i de 11 øvrige medlemslande, at genforhandling af Maastricht-Traktaten er udelukket, og at alle muligheder for Danmarks deltagelse i et samarbejde holdes åbne.

I konklusionerne fra mødet i Det Europæiske Råd i Lissabon den 26.-27. juni 1992 bekræftes Oslo-erklæringens indhold.

I lyset af resultatet af folkeafstemningen i Frankrig den 20. september 1992 indkaldte det britiske formandskab til ekstraordinært udenrigsminister-møde i New York den 21. september 1992. Drøftelsen af